

JUBILEUMVIERING SUCCES

publicatie: hvnweb.nl

Circa 170 bezoekers waren er tijdens de viering van het 15-jarig jubileum van de Oudheidkamer op 8 september 2007. Vier van hen werden ook lid. Voorzitter Johan Knoester had 46 Nieuwsbrieven geraadpleegd voor zijn historische terugblik.

Er was volop aandacht van de pers en het gemeentebestuur feliciteerde met wethouderspresentie en een bloemstuk.

De dvd 'Het gebruik van de wilg' wordt sindsdien als intro bij groepsbezoeken benut. De door Maarten Molenaar geopende wisselexpositie 'Knotwilgen bij *Nooit Gedacht*' is nog steeds te zien.

Cees Visser in de IJsselpost over de opening:

Maarten vroeg zich af wie in staat was een wilgenteen door midden te breken. Hij ging er van uit, dat niemand op de draaiende beweging die hiervoor nodig is, zou komen. Maar, tot zijn grote verbazing, wist de negenjarige Frans Ouwerkerk, tot hilariteit van de aanwezigen, precies hoe je dit moet doen.

Appie van Adrichem uit Moordrecht deed menigeen versteld staan met zijn touwvervaardiging, terwijl eigenlijk zijn vader al de laatste echte baander uit de regio was. Met zijn assistent Hans Smulders haalde hij niet alleen de pers, maar ook Blad-TV!

Praatje Johan Knoester 15 jaar OHK-HVN:

Ontstaan en groei van HVN en OHK

- Op 27 maart 1992 werd de HVN opgericht, op 6 april vond de eerste ledenvergadering in l'Esperance plaats en had de HVN 41 leden en 4 donaterurs. In de zomer 1992 werd de OHK ingericht en de opening daarvan was op OMD 12 september met 425 bezoekers. Daarom vieren wij nu, op OMD 2007, het 15 jarig bestaan van de OHK.
- Dit proces was in werking gezet omdat de collectie Doornhein een nieuwe behuizing nodig had. Maarten en Eefje Molenaar waren volop bereid die behuizing ter beschikking te stellen in de schuur die op hun boerderij *Nooitgedacht* was vrijgekomen. De HVN is dus onder meer ter behoud van en collectie opgericht. Dat wordt in de vierde doelstelling van de HVN als volgt verwoord: *Het aanleggen en beheren van een collectie historische voorwerpen, het stichten, instandhouden en beheren van een oudheidkamer en/of museum, al of niet in samenwerking met het gemeentebestuur en/pf andere instanties*
De andere drie doelstellingen van de HVN zijn:
 - *Het bevorderen van kennis van en belangstelling voor de geschiedenis van Nieuwerkerk aan den IJssel en omgeving;*
 - *Het stimuleren en doen uitvoeren van studies en/of onderzoeken op sociaal- en cultureel-historisch gebied;*
 - *Het stimuleren van behoud en bescherming van historische bebouwing, monumenten en objecten van geschiedenis en kunst.*
- In de volgende jaren vond een gestage stroom van objecten zijn weg richting OHK. Dat leidde tot een voortdurende uitbreiding. Enkele hoogtepunten:

- 1993/4 Verbouw en inrichting hooiberg. Verwerven van vitrines van Meermanno.
 - 1995 Aanbreng museale projectverlichting. Verplaatsing oude hooiberg uit ca. 1911
 - 1996 In gebruik name stalzolder.
 - 1997 Opening ontvangstruimte. Opening kelder, boenhok en waterstoep.
 - 1998 Opening winkeltje Vuik. Opening schooltje.
 - 1999 Transport molenroede vanuit Neede.
 - 2001 Opening tuinderskas.
 - 2004 Verbetering brandpreventie. Verbetering lichtinstallatie op zolder.
 - 2006 Start restauratie eerder ontvangen karmolen.
 - 2007 Opstelling touwbaan
- Onderhoud en beheer van de collectie is niet mogelijk zonder vrijwilligers. Waren er in de eerste jaren zo nu en dan restauratieweken vanaf 1995 is op donderdagochtend een vaste groep aan het werk voor onderhoud, herstel en soms restauratie. En niet te vergeten de bouw van de schitterende houten vitrines. Maar ook moeten de ruimtes worden schoongehouden en dat wordt weer door anderen gedaan. Vanaf het begin was er belangstelling vanuit de scholen en tegenwoordig worden er weldoordachte museumlessen verzorgd. De collectie wordt geregistreerd en gefotografeerd en is voor een groot deel al op de website te zien. Een andere groep vrijwilligers zit in een werkgroep oral history. Dank, grote dank.
 - Vrijwilligers, dus ook bestuursleden, komen en gaan. Zo is het ook de afgelopen 15 jaar gegaan.

Op een paar na noem ik ze niet bij name omdat er geen beginnen aan is. Voor een drietal maak ik echter een uitzondering omdat zij vanaf het begin bij de HVN en de OHK betrokken waren en dat nu nog steeds zijn. Dat zijn Maarten en Eefje Molenaar en Adri den Boer. Maarten en Eefje die de afgelopen jaar nooit vrijaf hadden van de OHK. Eén voorbeeld groepen die buiten de open middagen naar de OHK komen worden door hen opgevangen. Adri de Boer is, naast zijn vele andere werkzaamheden die te maken hebben met de historie van Nieuwerkerk, al 15 jaar onafgebroken secretaris van de HVN. Dat bracht onder andere met zich mee ruim 100 vergaderingen notuleren, 45 Nieuwsbrieven volschrijven en 15 jaarverslagen verzorgen. Veel van wat ik nu vertel heb ik daaruit geput.
 - Hoe staan de HVN en de OHK er na 15 jaar voor? We hebben vijf keer zoveel leden als bij de start n.l. 205. De collectie wordt professioneel geregistreerd en gefotografeerd. Voor het onderwijs verzorgen we lessen omgevingsgeschiedenis in de OHK of daarbuiten. Via een burgerinitiatief zijn we erin geslaagd in 2003 in aanmerking te komen voor budgetsubsidie en op én na vinden alle politieke partijen dat de OHK behoort tot de basisvoorzieningen van Nieuwerkerk. Het voortbestaan van de OHK is verzekerd doordat op *Nooitgedacht* in de komende jaren een woon-zorgvoorziening gerealiseerd gaat worden door Vestia. Daarbij zal ook aan de OHK groot onderhoud worden verricht.
 - Hebben wij dan geen wensen? Ik noem er drie: Een depot, een klein kantoorje en minstens 1000 nieuwe leden.

Tot zover heb ik u aan de hand van allerlei feitelijke gegevens met grote stappen door 15 jaar geschiedenis van de HVN/OHK heen geleid. Misschien zal dat niet iedereen interesseren maar het was mijn bedoeling om hiermee recht te doen aan al het werk dat er in die periode is verzet met als doel het erfgoed van Nieuwerkerk voor de toekomst te bewaren. Tenslotte wil ik in een paar woorden enigszins beschouwend aangeven wat het belang is van de collectie in de OHK.

De verschillende historische 'lagen' in de OHK

Mensen die de Oudheidkamer bezoeken zeggen vaak iets als: "Net als bij mijn oma" of "Dat hadden wij thuis ook". Je kunt dat afdoen als nostalgie, als hang naar een verleden dat voorbij is. Wanneer je dergelijke uitspraken alleen op die manier duidt zie je iets over het hoofd. Namelijk dat die bezoekers op dat moment een verbondenheid met hun eigen geschiedenis ervaren. En dat wordt bewerkt door het zien van onze collectie. Wat ik hier nu

schets is niet uniek voor onze OHK. Het komt in alle musea en oudheidkamers voor waar iets te zien is van het wonen en werken in vroeger dagen. Maar het is wel degelijk een belangrijke functie van een OHK omdat het mensen kan aanzetten tot bezinning op hun eigen geschiedenis.

Een andere laag in de collectie betreft de onderdelen die uniek Nieuwerkerks zijn. Zoals de fabriek van Keizersbitter, de busmaatschappij van Gogh en autobedrijf Pacton. Voor geboren en getogen Nieuwerkerkers maken deze bedrijven deel uit van een herkenbaar verleden maar bezoekers van buiten zegt het niet zoveel. Anders ligt dat bij het winkeltje van Vuik. Want hoewel dat onomstotelijk Nieuwerkerks was, waren dergelijke winkeltjes zo alomtegenwoordig in de steden en dorpen in Nederland dat het ook een schok van herkenning teweeg brengt bij niet-Nieuwerkerkers.

Dat voorbeeld brengt mij op een derde laag namelijk die van historische verschijnselen waarvan wij hier Nieuwerkerkse voorbeelden hebben maar die ook elders in land, regio of provincie voorkomen. Zoals gezegd staat het winkeltje van Vuik model voor het verdwijnen van de middenstand. Een verschijnsel dat waarneembaar is in geheel Nederland. De hoek op de stalzolder over de steenovens is een exponent van de verdwenen IJsselsteenindustrie in onze regio. En namen als Esse-Hoog en Esse-Laag vertellen iets over het ingrijpen van de mens in het landschap in vroeger eeuwen. Deze namen verwijzen weliswaar naar Nieuwerkerkse polders maar de landschappelijke historie erachter is identiek aan veel andere plaatsen in Zuid-Holland.

Zie voor een overzicht van het ontstaan en de groei van de vereniging het voorgaande bericht en Nieuwsbrief 47 over het 15-jarig jubileum (zoals alle Nieuwsbrieven inclusief die met jaarverslagen ook op de website present).

Sinds 2006 komen pp-presentaties met plaatjes over de jaarlijkse verenigings-geschiedenis, die van de ALV, op de website en van daarvóór zijn er fotoalbums in de Oudheidkamer.

Via de link op de eigen site naar www.hartvanholland-online krijg je zó een elektronisch 'jubileumboek 2008-2012' met wel 70 eigen Oudheidkamerfoto's en persberichten.

De voorzitter memoreerde op de ALV van 12 juni 2012 het 20-jarig bestaan van de HVN en verraste Adri den Boer vanwege het feit dat hij 20 jaar secretaris was met een ingelijste kopie van een perkamenten kaart van voor 1500 van wat nu Zuidplas héét (Nat. Archief, kaartenverzameling nr 2427, ook in het boekje 'Thuis in Zuidplas').

Op 8 september 2012 startte een nieuwe wisselexpositie met één paneel over de 20-jarige Oudheidkamerhistorie en verdere panelen met kunst (zie

hieronder). Bij de opening schonk voorzitter Johan Knoester namens de HVN als dank voor alles aan Maarten en Eefje Molenaar de passende sculptuur 'Schouder aan schouder' van Corry Ammerlaan (Artihove) uit Bergschenhoek.

